

ÖREBRO UNIVERSITET

UTBILDNINGSPLAN

LÄRARPROGRAMMET, 60 POÄNG

Teacher Education Programme, 60 Points

Utbildningsplanen är fastställd av sektionen för lärarutbildning den 8 oktober 2004.

1. ALLMÄNT

Den som vill bli lärare, efter att ha skaffat sig ämneskompetens på annat sätt än genom studier på Lärarprogrammet, 120-220 poäng, vid Örebro universitet eller dess motsvarighet vid andra lärosäten, skall enligt riksdagsbeslut (2000-10-25) ha möjlighet att läsa det allmänna utbildningsområdet som en fristående utbildning och därefter erhålla lärarexamen. Lärarprogrammet, 60 poäng, reglerar sådan utbildning vid Örebro universitet. Profileringen mot verksamhetsfält, skolår och ämnen/ämnesområden sker dels genom de val som studenterna gjort inom ramen för sina tidigare ämnesstudier, dels inom ramen för studierna inom det allmänna utbildningsområdet.

2. UTBILDNINGENS MÅL

2.1 Mål för grundläggande högskoleutbildning

Den grundläggande högskoleutbildningen skall ge studenterna

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, samt
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

(1 kap. 9 § högskolelagen [HL])

2.2 Mål för lärarexamen

Mål (utöver de allmänna målen i 1 kap. 9 § HL)

För att få lärarexamen skall studenten ha de kunskaper och de färdigheter som behövs för att förverkliga förskolans, skolans eller vuxenutbildningens mål samt för att medverka i utvecklingen av respektive verksamhet enligt gällande föreskrifter och riktlinjer. Studenten skall vidare kunna

- omsätta goda och relevanta kunskaper i ämnen eller ämnesområden så att alla elever lär och utvecklas,

- bedöma och värdera elevers lärande och utveckling samt informera och samarbeta med föräldrar och vårdnadshavare,
- förmedla och förankra samhällets och demokratins värdegrund,
- orientera sig om, analysera och ta ställning till allmänmänskliga frågor, ekologiska livsbetingelser och förändringar i omvärlden,
- inse betydelsen av könsskillnader i undervisningssituationen och vid presentation av ämnesstoffet,
- självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och annan pedagogisk verksamhet samt delta i ledningen av denna,
- tillvarata och systematisera egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat som grund för utveckling i yrkesverksamheten,
- använda informationsteknik i den pedagogiska utvecklingen och inse betydelsen av massmediers roll för denna.

(bilaga 2 högskoleförordningen [HF])

3. UTBILDNINGEN

3.1 Utbildningens huvudsakliga uppläggning och innehåll

Programmet byggs upp av studier inom det allmänna utbildningsområdet. Allmänt utbildningsområde, 60 poäng, består vid Örebro universitet av kurser i pedagogik med didaktisk inriktning (A – C-nivå).

Det allmänna utbildningsområdet, som är gemensamt för alla blivande lärare, har två innehållsliga kärnor, en som utgörs av för läraryrket centrala kunskapsområden och en som utgörs av tvärvetenskapliga kunskapsområden. Kunskapsområdena sätter frågor om demokrati och värdegrund, socialisation, lärande, kommunikation, specialpedagogik, utbildningsverksamheternas samhällsuppdrag samt om ekologiska betingelser och biologisk mångfald i fokus. Innehållet i programmet perspektiveras utifrån mångfaldsbegreppet, exempelvis genus, etnicitet, social grupptillhörighet.

För alla blivande lärare gäller att de skall läsa 60 poäng inom det allmänna utbildningsområdet, varav minst 10 poäng skall vara verksamhetsförlagda. Den verksamhetsförlagda delen av utbildningen ger möjlighet till lärande i arbetet samt utvecklar förmågan till reflektion. Allmänt utbildningsområde har till stora delar ett innehåll som är relevant oberoende av mot vilka verksamheter examen riktas.

3.2 Kurser som ingår i programmet

- Pedagogik med didaktisk inriktning A, 20 poäng
 - Lärares uppdrag och arbete, 5 poäng
 - Utbildning och demokrati, 5 poäng
 - Kommunikation och lärande, 5 poäng
 - Pedagogik och didaktik i skolan, 5 poäng
- Pedagogik med didaktisk inriktning B, 20 poäng
 - Ämnesdidaktik, 5 poäng
 - Pedagogik och didaktik i skolan II, 5 poäng
 - Introduktion till specialpedagogik, 5 poäng
 - Ekologiskt hållbar framtid, 5 poäng
- Pedagogik med didaktisk inriktning C, 20 poäng
 - Pedagogik som vetenskap, med inriktning mot didaktik, 5 poäng
 - Specialkurs, 5 poäng

- Examensarbete, 10 poäng

Verksamhetsförlagd utbildning

Inom det allmänna utbildningsområdet är den verksamhetsförlagda utbildningen dels förlagd till delkurs inom Pedagogik med didaktisk inriktning A, dels till delkurs inom Pedagogik med didaktisk inriktning B.

- Pedagogik med didaktisk inriktning A
Den verksamhetsförlagda delkursen Pedagogik och didaktik i skolan, 5 poäng löper parallellt med de övriga delkurserna.

Innehållet under den verksamhetsförlagda utbildningen har sin utgångspunkt i de övriga delkursernas innehåll men skall också bidra till studentens möjlighet till lärande i arbetet, ge tillfälle att utveckla yrkeskunskapen och öva förmågan till reflektion samt utveckla förtrogenhetskunskap som samtal med barn, elever och föräldrar samt arbete i arbetslag.

- Pedagogik med didaktisk inriktning B
Den verksamhetsförlagda delkursen Pedagogik och didaktik i skolan II, 5 poäng läggs ut under fem sammanhållande veckor. Utbildningen innebär möjlighet till lärande i arbetet, ger tillfälle att utveckla yrkeskunskapen och att öva förmågan till reflektion samt utvecklar förtrogenhetskunskap som samtal med barn, elever och föräldrar samt arbete i arbetslag.

Verksamhetsförlagd utbildning i närområdet kan ej garanteras för modersmål och spanska.

3.3 Studieformer

Undervisningen sker bl.a. i form av föreläsningar och seminarier samt verksamhetsförlagd utbildning. För närmare information se respektive kursplan.

3.4 Obligatorisk närvaro

Obligatorisk närvaro förekommer och framgår av kursplanen för respektive kurs. Av kursplanerna framgår också i vilken utsträckning obligatorisk närvaro krävs under den verksamhetsförlagda utbildningen.

3.5 Tröskelregler

För tillträde till kursen Pedagogik med didaktisk inriktning B krävs godkänt betyg om minst 15 poäng från kursen Pedagogik med didaktisk inriktning A. För tillträde till kursen Pedagogik med didaktisk inriktning C krävs godkänt betyg om 40 poäng från kurserna Pedagogik med didaktisk inriktning A och B.

3.6 Examensarbete

För att erhålla lärarexamen krävs ett examensarbete om 10 poäng. Examensarbetet skall fullgöras inom allmänt utbildningsområde och skall uppfylla kraven för en C-uppsats inom det utbildningsvetenskapliga området. Examensarbetet kan med fördel knytas till pågående forsknings- eller utvecklingsprojekt inom samverkansskolorna och/eller till de forskningsprojekt vid Örebro universitet som är relevanta för det utbildningsvetenskapliga området.

4. INTERNATIONELLT STUDENTUTBYTE

Programmet ger möjlighet till internationellt studentutbyte.

5. BETYG OCH EXAMINATION

Om inte annat är föreskrivet i kursplanen skall betyg sättas på genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator) (6 kap. 10§ HF).

Som betyg skall användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd (6 kap. 11§ HF).

6. EXAMEN

Lärarexamen, 120-220 poäng
(*Degree of Bachelor/Master of Education*)

Lärarexamen uppnås efter fullgjorda kursfordringar om 120, 140, 160, 180, 200 eller 220 poäng. Utbildningen skall omfatta följande tre integrerade utbildningsområden: ett allmänt utbildningsområde om 60 poäng, ett utbildningsområde med en eller flera inriktningar om minst 40 poäng mot ämne eller ämnesområde och ett utbildningsområde med en specialisering om minst 20 poäng. Inom det allmänna utbildningsområdet skall de tvärvetenskapliga ämnesstudierna omfatta minst 30 poäng. (bilaga 2, HF)

Den som vill bli lärare efter att ha skaffat sig ämneskompetens på annat sätt skall ha möjlighet att läsa det allmänna utbildningsområdet som en fristående utbildning och därefter få lärarexamen (§ 15 Riksdagens protokoll 2000/01:18).

För undervisning och annan pedagogisk verksamhet i

- förskola, förskoleklass, grundskolans tidigare år och fritidshem samt för undervisning i modersmål krävs minst 140 poäng,
- grundskolans senare år och i gymnasieskolan, dock inte yrkesämnen i gymnasieskolan, krävs 180 poäng inklusive en respektive två fördjupning(ar) till minst 60 poäng i relevant(a) ämne(n) eller ämnesområde(n).

För undervisning i yrkesämnen i gymnasieskolan krävs 120 poäng. I stället för inriktning och specialisering krävs omfattande yrkeserfarenhet samt en relevant högskoleutbildning om minst 60 poäng eller motsvarande utbildning.

För undervisning i svenska respektive samhällskunskap i grundskolans senare år krävs minst 60 poäng och i gymnasieskolan minst 80 poäng i ämnesområden som är relevanta för dessa ämnen. För undervisning i modersmål krävs inriktning om minst 60 poäng i relevant ämnesområde.

Av det allmänna utbildningsområdet skall minst 10 poäng vara verksamhetsförlagda. Minst 10 poäng per inriktning skall likaså vara verksamhetsförlagda.

För att få lärarexamen skall studenten ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om 10 poäng.

I examensbeviset skall anges vilka inriktningar och specialiseringar som studenten har fullgjort och för vilken undervisning eller verksamhet utbildningen är avsedd.
(bilaga 2, HF)

Mål, se punkt 2.2

Studier inom Lärarprogrammet ger också möjlighet att erhålla generella examina. För ytterligare information se Examensordning för grundutbildningen vid Örebro universitet.

7. BEHÖRIGHET FÖR TILLTRÄDE TILL PROGRAMMET

Behörighetskraven för tillträde till programmet är knutna till den undervisning eller annan pedagogisk verksamhet som utbildningen är avsedd att förbereda för inom följande områden, A – D. Samtliga krav inom respektive område skall vara uppfyllt:

A. Förskola, förskoleklass, grundskolans tidigare år och fritidshem samt modersmål:

Avslutade högskolekurser om minst 80 poäng.

B. Grundskolans senare år:

Avslutade högskolekurser om minst 120 poäng, varav minst 60 poäng inom ett ämne/ämnesområde enligt bilaga till utbildningsplanen.

C. Gymnasieskolan:

Avslutade högskolekurser om minst 120 poäng, varav minst 60 poäng i två ämnen/ämnesområden (för ämnesområdena svenska respektive samhällskunskap krävs dock minst 80 poäng) varav minst ett enligt bilaga till utbildningsplanen.

D. Yrkesämnen inom gymnasieskolans a) Barn- och fritidsprogram, b) Hotell- och restaurangprogram och c) Omvårdnadsprogram:

I. För respektive gymnasieprogram krävs följande högskoleutbildning eller motsvarande:

- a) barn- och ungdomspedagogisk examen med inriktning mot förskollärare eller fritidspedagog alternativt minst 60 poäng i ämnet barn- och fritidskunskap.
- b) högskoleutbildning om minst 60 poäng i ämnet måltidskunskap.
- c) arbetsterapeut-, sjukgymnast- eller sjuksköterskeexamen alternativt minst 60 poäng i något av ämnena arbetsterapi, omvårdnadsvetenskap, sjukgymnastik eller vårdvetenskap.

II. Kvalificerad och relevant yrkeserfarenhet på heltid under den senaste femårsperioden om minst

- två år, för sökande med behörighetsgivande högskoleutbildning om minst 120 poäng.
- tre år, för sökande med behörighetsgivande högskoleutbildning om minst 60 poäng eller motsvarande.

8. URVAL

För behörighetsgrupp A

Urvalet sker genom att de sökande prioriteras utifrån följande meriter:

- avslutade behörighetsgivande kurser sista kompletteringsdag.
- ämnesteoretiska kunskaper i matematik och/eller inom det naturvetenskapliga området.
- ämnesteoretiska kunskaper i språk och minst 3 månaders sammanhängande studier eller arbete inom språkområdet.
- arbetslivserfarenhet som lärare
- övriga högskolepoäng.
- annan arbetslivserfarenhet.

För behörighetsgrupp B och C

Urvalet sker genom att de sökande prioriteras utifrån följande meriter:

- avslutade behörighetsgivande kurser sista kompletteringsdag.
- antalet ämnen med minst 60 poäng sista kompletteringsdag.
- ämnesteoretiska kunskaper i matematik och inom det naturvetenskapliga området.
- ämnesteoretiska kunskaper i språk och minst 3 månaders sammanhängande studier eller arbete inom språkområdet.

- arbetslivserfarenhet som lärare.
- övriga högskolepoäng.
- annan arbetslivserfarenhet.

För behörighetsgrupp D

- avslutade behörighetsgivande kurser sista kompletteringsdag.
- arbetslivserfarenhet som lärare.
- övriga högskolepoäng.
- annan arbetslivserfarenhet.

9. TILLGODORÄKNANDE AV TIDIGARE UTBILDNING

Beslut om tillgodoräknande av kurs i yrkesexamen fattas av respektive institutionsstyrelse (se Rektors delegationer i utbildningsfrågor).

Beslut om tillgodoräknande av kurs i generell examen fattas av chefen för Utbildnings- och forskningsavdelningen (se Rektors delegationer i utbildningsfrågor).

Beslut om tillgodoräknande i övriga fall, utom för erhållande av betyg på kurs, fattas av respektive institutionsstyrelse (se Rektors delegationer i utbildningsfrågor).

Beslut om tillgodoräknande för erhållande av betyg på kurs fattas av examinator för den aktuella kursen (6 kap. 10 § HF).

För ytterligare information, se Tillgodoräknandeordning för grundutbildningen vid Örebro universitet.

10. ÖVRIGT

Uppstår tveksamhet om en students möjligheter att med godkänt resultat fullfölja utbildningen eller om dennes lämplighet att utöva läraryrket, skall berörd handledare eller kontaktperson på samverkansområdet via ansvarig studierektor initiera en prövning av om studenten bör avrådas att fullfölja utbildningen.

Bilaga

Lärarprogrammet, 60 poäng

SPECIFICERING AV ÄMNER/ÄMNESOMRÅDEN FÖR BEHÖRIGHETSGRUPPERNA B OCH C

Behörigheten i relation till ämnen/ämnesområden utgår från examenskravet på fördjupning till minst 60 poäng. Eventuell specifikation av behörigheten återfinns i nedanstående förteckning.

Ämnen/ämnesområden	Behörighetsgrupp		Ev. specifikation av behörighet
Biologi	B	C	
Bild	B	C	Kravet uppnås genom studier om sammanlagt 60 poäng bild.
Datakunskap		C	Kravet uppnås genom 60 poäng informatik eller 60 poäng datateknik.
Ekonomiska ämnen		C	Kravet uppnås genom 60 poäng i företagsekonomi.
Filosofi		C	Kravet uppnås genom 60 poäng filosofi eller 40 poäng teoretisk filosofi och 20 poäng praktisk filosofi eller 40 poäng praktisk filosofi och 20 poäng teoretisk filosofi.
Fysik	B	C	
Geografi	B	C	Kraven uppnås genom studier om sammanlagt 60 poäng i kulturgeografi och naturgeografi.
Historia	B	C	Kraven uppnås genom 60 poäng historia.
Idrott och hälsa	B	C	Kraven uppnås genom 60 poäng idrott/idrott och hälsa innehållande fysiska aktiviteter.
Kemi	B	C	
Matematik	B	C	Kravet uppnås genom studier om sammanlagt 60 poäng matematik varav minst 20 poäng på B-nivå.
Medier		C	Kravet uppnås genom studier om 60 poäng i medie- och kommunikationsvetenskap, filmvetenskap alternativt digital mediedesign eller motsvarande, varav 40 poäng ska vara antingen inom medie- och kommunikationsvetenskap, filmvetenskap alternativt digital mediedesign eller motsvarande.
Moderna språk	B	C	Kraven uppnås genom studier om sammanlagt 60 poäng i engelska, franska spanska eller tyska.
Musik	B	C	Kraven uppnås genom studier om 60 poäng i musik, vilka föregåtts av godkända antagningsprov.
Naturkunskap		C	Kravet uppnås genom studier om minst 60 poäng i ämnen relevanta för undervisning i naturkunskap. Studier i biologi och kemi skall alltid ingå, varav minst 40 poäng biologi. Härutöver kan fysik, naturgeografi och miljövetenskap ingå.
Psykologi		C	Kravet uppnås genom 60 poäng psykologi.
Religionskunskap	B	C	Kraven uppnås genom studier om sammanlagt 60 poäng i religionsvetenskap/teologi.

Samhällskunskap	B	C	<p>Kravet för behörighetsgrupp B uppnås genom studier om minst 60 poäng i ämnet samhällskunskap eller motsvarande. Med motsvarande avses studier om minst 20 poäng i statskunskap/statsvetenskap och minst 20 poäng i nationalekonomi samt eventuellt studier i något/några av ämnena kulturgeografi, sociologi och rättsvetenskap så att de sammanlagda studierna omfattar minst 60 poäng.</p> <p>Kravet för behörighetsgrupp C uppnås genom studier om minst 80 poäng i ämnet samhällskunskap eller motsvarande. Med motsvarande avses studier om minst 20 poäng i statskunskap/statsvetenskap och minst 20 poäng i nationalekonomi samt eventuellt studier i något/några av ämnena kulturgeografi, sociologi och rättsvetenskap så att de sammanlagda studierna omfattar minst 80 poäng.</p>
Svenska	B	C	<p>Kravet för behörighetsgrupp B uppnås genom studier om 40 poäng svenska språket och 20 poäng litteraturvetenskap eller 20 poäng svenska språket och 40 poäng litteraturvetenskap eller 30 poäng svenska språket och 30 poäng litteraturvetenskap.</p> <p>Kravet för behörighetsgrupp C uppnås genom studier om 40 poäng svenska språket och 40 poäng litteraturvetenskap.</p>
Svenska som andraspråk	B	C	<p>Kraven uppnås genom studier om 60 poäng svenska som andraspråk eller 40 poäng svenska som andraspråk och 20 poäng litteraturvetenskap.</p>
Svenskt teckenspråk	B	C	
Teknik	B	C	